

CZ-11-175

Výtisk č. 1

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

**o odborném zjišťování příčin letecké nehody
letadla TST-10 M Atlas
v místě předpolí veřejného vnitrostátního letiště Chomutov
06.06.2011**

Praha
červen 2011

Závěrečná zpráva, zjištění a závěry v ní uvedené, týkající se leteckých nehod a incidentů, eventuálně systémových nedostatků ohrožujících provozní bezpečnost, mají pouze informativní charakter a nemohou být použity jinak než jako doporučení pro realizaci opatření, která by zabránila vzniku dalších leteckých nehod a incidentů s obdobnými příčinami. Zhotovitel Závěrečné zprávy výslovně prohlašuje, že Závěrečná zpráva nemůže být použita pro stanovení viny či odpovědnosti v souvislosti s určením příčin letecké nehody či incidentu a nemůže být použita ani pro uplatnění nároků v případě vzniku pojistné události.

Vysvětlení použitých zkratk

Cu	Kumulus
LAA ČR	Letecká amatérská asociace
LKCH	Veřejné vnitrostátní letiště Chomutov
km	Kilometr
h	Hodina
m	Metr
min	Minuta
MHz	Megahertz
NIL	Žádný
PIC	Velitel letadla
RWY	Vzletová a přistávací dráha
SLZ	Sportovní létající zařízení
ULL	Ultralehký letoun řízený aerodynamicky
UTC	Světový koordinovaný čas
ÚZPLN	Ústav pro odborné zjišťování příčin leteckých nehod
VFR	Pravidla pro let za viditelnosti

A) Úvod

Majitel: Soukromá osoba
Výrobce a model letadla: TeST spol. s r.o., Brno, TST-10 M Atlas
Poznávací značka: OK – A707
Místo: Předpolí RWY 14 letiště Chomutov – LKCH
Datum a čas: 06.06.2011, 11:00 (všechny časy jsou UTC)

B) Informační přehled

UL kluzák při přistávání zachytil levou polovinou křídla o vysoký porost 52 m před prahem RWY 14 letiště LKCH z důvodu krátkého rozpočtu. Došlo k letecké nehodě a značnému poškození UL kluzáku.

Příčinu události zjišťovala komise ve složení:

Předseda komise: Ing. Josef Veselý - UZPLN

Členové komise: Zdeněk Doubek, hlavní inspektor provozu ULL ČR
Ing. Ondřej Jungmann, inspektor techniky ULL ČR

ÚSTAV PRO ODBORNÉ ZJIŠŤOVÁNÍ PŘÍČIN LETECKÝCH NEHOD

Beranových 130
199 01 PRAHA 99

dne 10.10. 2011

C) Hlavní část zprávy obsahuje:

- 1) Faktické informace
- 2) Rozbory
- 3) Závěry
- 4) Bezpečnostní doporučení

1 Faktické informace

1.1 Průběh letu

1.1.1 Skutečnosti předcházející kritickému letu

Pilot prováděl přelet v termice z neveřejného vnitrostátního letiště Ústí nad Labem – LKUL na veřejné vnitrostátní letiště Chomutov – LKCH.

1.1.2 Kritický let

Při ukončení termického přeletu, ve fázi přiblížení na přistání po čtvrté zatáčce pilot špatně vyhodnotil výšku letu a vzdálenost od prahu dráhy. UL kluzák přistál 52 m před prahem RWY 14 LKCH. Po zachycení levé poloviny křídla o vysoký travnatý porost došlo k levé rotaci UL kluzáku. Po odlomení levé poloviny křídla se UL kluzák převrátil na záda, tj. kabinou na zem.

1.2 Zranění osob

Zranění	Posádka	Cestující	Ostatní osoby (obyvatelstvo apod.)
Smrtelné	0	0	0
Těžké	0	0	0
Lehké/bez zranění	1	0	0

1.3 Poškození UL kluzáku

UL kluzák byl značně poškozen. Došlo k odlomení levé poloviny křídla (vylomení nosníku), rozbití kabiny, k poškození svislé i vodorovné ocasní plochy. Místo letecké nehody je na obr. 1 a 2. Trosky letadla jsou na obr. 3 až 7.

Obr. 1 Místo letecké nehody

Obr. 2 Místo letecké nehody

Obr. 3 Trosky letadla OK-A707

Obr. 4 Trosky letadla OK-A707

Obr. 5 Trosky letadla OK-A707

Obr. 6 Trosky letadla OK-A707

Obr. 7 Trosky letadla OK-A707

1.4 Ostatní škody

Na místě letecké nehody UL kluzáku a při následné manipulaci s troskami nevznikla žádná škoda. Místo bylo po odvezení trosek UL kluzáku uklizeno.

1.5 Informace o osobách

1.5.1 Pilot

Osobní údaje:

- muž, věk 43 let,
- držitel pilotního průkazu s platností do 31.12.2011,
- kvalifikace pilot kluzáků,
- poslední vyšetření pro prodloužení osvědčení zdravotní způsobilosti 2. třídy absolvoval dne 07.09.2010 se závěrem „Schopen“.

Letecké zkušenosti:

Celková doba letu podle zápisníku letů:

- na všech typech kluzáků: 544 h 32 min
- ve funkci PIC: 490 h 33 min
- na UL kluzácích: 307 h 42 min
- na UL TST 10 Atlas: 306 h 48 min

1.6 Informace o letadle

1.6.1 Všeobecné informace

Typ:	TST-10 M Atlas
Poznávací značka:	OK-A707
Výrobce:	TeST spol. s r.o., Brno
Rok výroby:	2008
Výrobní číslo:	10033208
Technický průkaz:	vydaný 24.07.2008 platný do 30.04.2012
Celkový nálet podle letadlové knihy:	308 h 48 min
Pojištění odpovědnosti za škodu:	uzavřeno 22.04.2011 do 22.04.2012

UL kluzák TST-10 M Atlas je jednomístný, samonosný středoplošník, smíšené konstrukce, s ocasními plochami uspořádanými do T. UL kluzák je vybaven záchranným systémem.

1.6.2 Provoz UL kluzáku

Pilot UL kluzák hangáruje a převážně provozuje z neveřejného vnitrostátního letiště Ústí nad Labem – LKUL. Dne 06.06.2011 pilot s UL kluzákem vykonal přelet v termice z LKUL na veřejné vnitrostátní letiště Chomutov – LKCH. Poslední periodická prohlídka byla provedena dne 30.04.2010 a je platná do 30.04.2012, se závěrem inspektora technika „Bez závad“. Hmotnost prázdného UL kluzáku je 205 kg.

1.7 Meteorologická situace

Podle odborného odhadu byla meteorologická situace na letišti LKCH a v místě letecké nehody následující:

Přízemní vítr:	120° ÷ 150° / 3 kt
Stav počasí:	polojasno, beze srážek
Oblačnost:	4/8 Cu
Turbulence:	NIL
Dohlednost:	15 km

1.8 Radionavigační a vizuální prostředky

NIL

1.9 Spojovací služba

Pilot UL kluzáku se před přistáním pokusil navázat radiotelefonní spojení s letištním stanovištěm AFIS na letišti LKCH na kmitočtu 123,600 MHz. Ke spojení nedošlo, proto pokračoval ve vysílání i bez dalšího spojení.

1.10 Informace o letišti

Na letišti LKCH nebyl v době letecké nehody jiný letový provoz.

1.11 Letové zapisovače a ostatní záznamové prostředky

Na palubě UL kluzáku nebylo žádné zařízení, jehož záznam by bylo možné využít k rozboru letu.

1.12 Popis místa nehody a trosk

Při přistávání po termickém přeletu zachytil UL kluzák 52 m před prahem RWY 14 letiště LKCH levou polovinou křídla o vysoký travnatý porost. Došlo k levé rotaci UL kluzáku a posléze i k převrácení na záda, tj. kabinou k zemi.

1.13 Lékařské a patologické nálezy

Nebylo třeba provádět.

1.14 Požár

Nevznikl.

1.15 Pátrání a záchrana

Nebylo třeba provádět.

1.16 Testy a výzkum

Šetřila policie ČR, obvodní oddělení, ul. Rýgrova 4510, Chomutov PSČ 430 01, tel. 974 433 454.

U pilota byla provedena dechová zkouška na alkohol s výsledkem negativním.

Dechovou zkoušku provedla policie ČR Chomutov, č. zkoušky 01911 čas 13:39 SELČ.

1.17 Informace o provozních organizacích

Pilot je majitelem UL kluzáku TST-10 M Atlas. Pro jeho provoz platí Výklad pravidel létání a provozu civilních letadel s odchylkami pro jednotlivé druhy vydaný Aeroklubem ČR.

1.18 Doplnkové informace

Nebylo třeba provádět.

1.19 Způsoby odborného zjišťování příčin

Při odborném zjišťování příčin incidentu bylo postupováno v souladu s předpisem L13.

2 Rozbory

2.1 Vznik kritické situace

Pilot při přistávání špatně zhodnotil vliv větru, stoupavých a klesavých proudů, případně přízemní turbulence a přivedl UL kluzák do malé výšky ještě před prahem RWY 14 letiště LKCH, kde zachytil levou polovinou křídla o vysoký travnatý porost.

Při zkoumání trosek nebyly nalezeny žádné známky poruchy soustavy řízení UL kluzáku.

2.2 Fakta

2.2.1 Kvalifikovanost

Pilot po přeškolení na UL kluzák odlétal do 06.06.2011 celkem 307 h 42 min na stejném UL kluzáku TST 10 Atlas. Před kritickým letem měl zkušenosti přiměřené celkové letové době a v rozsahu postačujícím pro vykonávání práv pilota UL kluzáků při letech VFR. Pilot byl způsobilý letu. Měl odpovídající zkušenosti

3 Závěry

3.1 Komise dospěla k následujícím závěrům:

3.1.1 Posádka letadla

Pilot:

- má platný pilotní průkaz a kvalifikaci pilota UL kluzáků,
- má posudek zdravotní způsobilosti 2. třídy vydán 07.09.2010,
- není pravděpodobné, že by jeho zdravotní stav bylo možné klást do příčinné souvislosti se vznikem letecké nehody,
- má dostatečné zkušenosti,
- zná letové vlastnosti UL kluzáku TST-10 M Atlas

3.1.2 UL kluzák

- má platný Technický průkaz,
- má platné zákonné pojištění,
- není vybaveno zařízením, z jehož záznamu by bylo možné určit průběh letu,
- při ohledání trosk letadla nebyl zjištěn žádný důkaz o poruše konstrukce a prvků soustavy řízení UL kluzáku před leteckou nehodou,
- UL kluzák byl značně poškozen působením sil při letecké nehodě.

3.2 Příčiny

S velkou pravděpodobností kritickou situaci způsobil souběh následujících příčin:

- krátký rozpočet na přistání,
- vysoký travnatý porost v místě přistání.

4 Bezpečnostní doporučení

4.1 po provedené opravě UL kluzáku provést jeho prohlídku inspektorem techniky LAA ČR a provést zálet.

4.2 s pilotem provést rozbor letecké nehody a po předletové přípravě provést pět letů po okruhu s inspektorem provozu LAA ČR se zaměřením na rozpočty při přistání.

